

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novca predbrojbu, oglasje itd. šalje se naputnicom ili položnicom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpuštvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše »Reklamacija«.

Čekovnog računa br. 847.849.

Telefon tiskare br. 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slogom rastu malo stvar, a nesloga sve pokvari. Narodna poslovica.

Urednik i izdavač Jerko J. Maholja.

U nakladi tiskare Laginja i dr. u Puli ulica Giulia 1.

Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju ne podpisani te tiskaju, a nefrankirani ne primaju.

Predplata za poštaricom stoji: 10 K u obće, 5 K za seljake, li K 5.—, odnosno K 250 na pol godine.

Izvan carevine više poštarina. Plaća i utakuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h., za ostali 20 h., kuli u Puli toli izvan iste.

Crednitvo i uprava nalazi se u Tiskari Laginja i dr. Vija Giulia br. 1, kamo neka se naslovljuju sva pisma i predplata

O položaju.

Djelovanje carevinskog vieća.

U Beču dne 22. oktobra 1911.

Kadno je sadašnji ministar predsjednik barun *Gautsch* preuzeo ostavštinu svoga predšastnika baruna *Bienert* „cum beneficio inventarii“*) kako pravnici kažu, očekivalo se je obćenito, da će nastojati ponajprije, da okupi oko sebe takovu većinu u parlamentu, kojom će moći da riješi velika i važna pitanja, koja mu je taj predšastnik namro. Ta pitanja spadaju među takozvane državne potrebe, kao što je državni proračun, obranbena osnova, porezna preinaka, promjena poslovnika, itd. te potrebe austrijskih naroda, kao što je socijalno osjeguranje, uređenje zemaljskih financija za sve kraljevine i pokrajine zastupane na carevinskom vieću, uređenje plaća činovnicima, (pojeftinjenje mesa i drugog živeža, uređenje školstva, osobito visokog školstva za nenjemačke narode itd. itd.

Osim toga čekala ga je i druga nemanje važna a kud i kamo teža zadaća t. j. izravnjanje spora u Češkoj ili izmirenje Čeha i Niemaca. Ovo je pitanje u toliko važno, što ono upliva tako rekuć na sav rad u državnom saboru i dok ono ne bude riješeno na zadovoljstvo obiju naroda u drvenoj kraljevini Češkoj, nemože biti pravog izgleda na miran, triezan i ozbiljan rad u parlamentu. Za povoljnu rješitbu ovog pitanja, reć bi, da je bio u toliko svetne ruke, što se je za stvar svom dušom i svom odlučnošću zauzeo — bez dvojbe po visem nalogu — sadašnji namjestnik Češke, knez *Fran Thun*. Ako svi znaci nevaraju, njemu bi se imalo posrediti ono, oko česa su si već toliki austrijski ministri i drugi državnici skral- zube.

Barun *Gautsch* vozio je državnu ladju po staroj struji sve dok je mogao nemienjajuć ni sukormilara ni momčadi na isto. Ali je konačno uvidio, da mu valja mienjati i sukormilare i ojačati proriedjenu, nepouzdanu i preslabu momčad. Prisiljen na to dogodajjima u i izvan parlamenta u ovo posljednje doba, stao se je najprije obazirati naokolo nebi li našao novih sukormilara t. j. novih ministara, koji bi mu pomogli sakupiti novu i pouzdanu momčad t. j. jaku i pouzdanu većinu zastupnika u državnom saboru. Pomođu te većine kanio je provesti jedan dio svog programa t. j. riješiti najpotrebitija i najvažnija pitanja, kao što je odobrenje proračuna, obranbeni zakon i porezna preinaka.

On je držao, da može taj „mal“ radni program provesti na taj način ako pritegne u ministarstvo dva ili tri češka činovnika, kojima bi ustupili mjesta nekoi od sadašnjih činovnika — ministara. Sa českim visokim činovnicima u svom ministarstvu očekivao je, da će stupiti u vladinu stranku u parlamentu i svi zastup-

nici češkoga naroda t. j. svi članovi jedinstvenog češkog kluba. U tom smislu povedeni su pregovori sa načelnicima pojedinih čeških klubova i sa predsjedništvom češkog jedinstvenog kluba. Već se je činilo, da su ti pregovori uspjeli — već su novine pisale, da se je barunu *Gautschu* posrećilo na taj način predobiti češke zastupnike za sebe, dotično za vladu.

Nu iznenada polisnuti su glasovi o preustroju ministarstva natrag. Takovo preustrojstvo nije — kako se čini — bilo miho Niemcima, koji sačinjavaju „njemački narodni savez“ te nalože svomu prvaku i pouzdaniku Dr. *Syltsteru*, pred sjedniku zastupničke kuće, da uznašoji pomoću predsjednika poljačkog kluba, bivšeg ministra financija Dr. *Bilinskoga*, sa staviši vladinu većinu u parlamentu — sa ili bez Čeha i bez svakog preustrojstva sadašnjeg ministarstva. Ova dvojica meštara dala se je odmah na posao obilazeći oko načelnika pojedinih klubova i strana ka i nagovarajuć ih, da pristupe u vladinu stranku ili uz većinu, koja bi morala podupirati sadašnju vladu. Mućan je to doista i nezahvalan posao. Mućan radi toga, jer je u današnjim okolnostima vrlo teško u parlamentu mirno i triezno raditi bez zastupnika češkoga naroda, a skoro nemoguće protiv njima. To je iskusiła većina ministarskih predsjednika u novije doba, to je na sebi izkusio barun *Bienert* i to će doživjeti i barun *Gautsch* bude li se dao zavesti od zavodnih glasova „njemačko-narodnog saveza“.

Držimo dakle, da će se barun *Gautsch* morati prije ili kasnije, da odluči ili za privremeno preustrojstvo ministarstva u kojem bi sjedili pouzdani činovnici češkoga i drugih slavenskih naroda, ili da stvori parlamentarno ministarstvo, u kojem bi bili savjetnici krune zastupnici svih po većih naroda i stranaka parlamenta. Sa isključivo njemačkim ili sa pretežno njemačkim ministarstvom koje bi htjelo, da i nadalje vlada po sadašnjem protuslavenskom sustavu neće se dugo uzdržati ni barun *Gautsch*, nit ijedan njegov budući nasljednik.

Skupoća mesa, živeža itd.

Ovoga čedna bavila se je zastupnička kuća skoro isključivo sa samim prešnim predlozima. Utorak je svršila razprava o prvom čitanju mnogobrojnih prešnih predloga protiv skupoći mesa, drugog živeža i svega što čini nemogućim obstanak svakomu državljanu, koji ne žive od bogatih prihoda ili koji ne žive mastne plaće. U prvim pokrajinam Austrije zavladała je ljetoš usljed nerodice takova bieda, da je nižim i srednjim slojevom pućanstva absolutno nemoguće onako napried.

Svi ti prešni predlozi protiv skupoći upućeni su odboru od 51 članova, koji drže danonice sjednice nastojeć stvoriti takove zaključke, kojima bi se stradajućem stanovništvu države na pomoć priskoćilo. Tim sjednicam prisustvuje svaki put više ministara i visokih činovnika zainteresova-

nih ministarstva što je jasan dokaz, da vlada tomu pitanju posvećuje veliku pažnju i veliku važnost.

Hrvatsko-dalmatinske željeznice

Izvanredna skupoca mesa spravila je opet na svjetlo i pitanje gradnje hrvatsko-dalmatinskih željeznica. Austrijska i ugarska vlada tumače naime odnosne ustanove u posljednoj Austro-Ugarskoj nagodbi tako da neima primjerce Austrija pravu doznati prekomorsko meso — u našem slučaju argentinsko — ako neprredstoje sve veterinarsko-policijske garancije, da je to meso zdravo, i ako na to nepristane ugarska vlada.

U istoj nagodbi je bilo utanačeno, da se imade iz Metlike u Kranjskoj, preko Hrvatske kroz Liku spojiti Dalmaciju kod Knina sa željeznicom, koju bi imala Austrija na svom, a Ugarska na hrvatskom zemljištu graditi. Kao odštetu za to imala bi Austrija dozvoliti Ugarskoj jednu novu željezničku svezu i to Kašau-Odersberg. Sada, Ugarska ne samo da neće da grdi željeznice, na koju je zakonom obvezana, već bi htjela, da njoj Austrija dozvoli, ako hoće, da ona pristane na uvoz prekomorskog mesa u Austriju, gradnju nove sveze Kašau-Oderber. Taj neopravdani i drzoviti zahtjev Madjara izazvao je obćenito ogorčenje u Austrijskom parlamentu, a dalmatinski zastupnici ustaše složno protiv njemu.

Prvi je digao svoj glas u formi prešnog predloga zastupnik *Dulibić* i njemu pridružio se nesamo svi ostali zastupnici Dalmacije, nego i mnogi drugi zastupnici Slaveni i Niemci. O tom predlogu razpravljalo se u dvim sjednicama te je prešnost jednoglasno prihvaćena a biti će bez dvojbe prihvaćen i sam predlog koji ide za tim, da se Madjare prisili, da se strogo drže obreza nagodbom utanačenih.

Talijanska pravna fakulteta.

Pitanje o ustrojenju talijanske pravne fakultete vuće se na široko i daleko kano i morskazmija.

Stanovište naših zastupnika iz slavenskih pokrajina na jugu bilo je više puta označeno. Naši se zastupnici neprotive načelno ustrojenju talijanske pravničke fakultete dotično talijanskog sveučilišta izvan Trsta uz uvjet, da se i njima zadovolji u pitanju pućkog, srednjeskolskog i strukovnog školstva i da se za Slovence ustroji sveučilište u Ljubljani a hrvatsko sveučilište u Zagrebu da se proglasi ravnopravnim sa sveučilištima u Austriji, pa da se tako omogući polazak istoga hrvatskim i slovenskim akademidarima iz Istre i Dalmacije.

Austrijski Talijani imaju sada povlasticu, da mogu njihovi djaci na nekoiim njemačkim sveučilištima Austrije, polagati izpite iz pravnih nauka u talijanskom jeziku. God. 1904. ustrojila im je bila vlada u Videnu kod Inomosta talijansku pravnu fakultetu. Proti tomu su ustali Niemci; doslo je između Talijana i Niemaca do

sukoba; školska zgrada bijaše porušena ili jako oštećena i vlada je na to fakultetu zatvorila. Od tada izlaze Talijani, osobito takozvani liberalni Talijani i njihovi djaci geslo: *mi hodemo sveučilište u Trstu ili ništa!*

Prošle godine podnesla je vlada zakonsku osnovu za ustrojenje talijanske pravne fakultete u Beču. Naši su zastupnici protiv toj osnovi u proračunskom odboru iz poznatih razloga obstruirali. Na to je bio razpušten državni sabor. Sada je vlada ponovno predložila istu osnovu. Proti njoj su sada ustali Niemci, članovi njemačko-narodnog saveza.

Ova je osnova zadala vladu i njezinim strankama u parlamentu neočekivani udarac. Radilo se naime o tomu, da dodje na dnevni red prije te osnove, osnova o privremenom proračunu. Kod glasovanja ostale su vladine stranke u manjini. Proti njima, odnosno protiv vladi glasovali su skoro svi slavenski zastupnici, osim Poljaka, i socijaldemokrati. Glasovali su i nekoi slovenski i hrvatski zastupnici za prednost osnove talijanske pravne fakultete. Naši su se zastupnici iz Gorice, Istre, Trsta i većina iz Kranjske uztegli od glasovanja. Za, nisu mogli iz p. znatih razloga glasovati, a protiv nisu htjeli, jer nemoguće su vatra za vladu i njezine stranke. Postupanje slavenskih zastupnika podržavali su talijanski pučki zastupnici iskrenim zadovoljstvom, te su im se dapače i zahvalili.

Kod prvog čitanja te osnove govorili su nekoi Niemci odlučno protiv ustrojenja talijanske pravne fakultete u obće. Liberalni talijanski zastupnik *Gasser* iz Trsta govorio je za ustrojenje talijanske fakultete u Trstu. Ministar nastave grof *Styrg* braneci vladinu osnovu, rekao je da će talijansko sveučilište biti temelj za daljnje osnivanje sveučilišta onim narodom, koji za svojim sveučilištem teže. Govorili su u predmetu i Slovenac Dr. *Janković* te Hrvat Dr. *Sesardić*. Prvi za slovensko sveučilište u Ljubljani, drugi za ravnopravnost hrvatskog sveučilišta u Zagrebu. Prvi je doviknuo Talijanima, da južni Slaveni nisu protiv talijanskog zahtjevu, ali traže istodobno od Talijana, da budu pravredni u školskom pitanju i prema Hrvatima i Slovincem u Primorju.

Druge vladine osnove.

Vlada je kući predložila svoju osnovu o promjeni poslovnika i o privremenom proračunu. O prvog svršila se razprava u prvom čitanju a o drugog će započeti valjda koncem budućega čedna.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Iz Medulina. U nedjelju obdržavala je „Hrv. Čitaonica“ izvanrednu glavnu skupštinu za ustrojenje „Hrv. Sokola“ u Medulinu. Skupštini prisustvovalo je oko 200

*) Bez računa i krućuna. Op. pisca.

osoba. Svi jednoglasno i oduševljeno pozdraviše osnutak odavna željenog „Hrv. Sokola“ u Medulinu.

Iza skupštine krenuše svi na Stari trg uz pratnju društvene glazbe, koja je tog dana za prvi put zaigrala javnosti. Veliki trg bijaše pun naroda, koji se veselio na pretku svoje mlade glazbe. Odatle krenuše svi put Munide uz pratnju glazbe, na doček gostova iz Pule. Veselo bijahu pozdravljeni gostovi i odpradani u društvene prostorije gdje se nastavila zabava.

Pod večer odprati veliko mnoštvo gostove prema Puli!

Puljski kamoraš stvorio je u svojoj fantaziji i neki „festino s koršom podistiku“ u Medulinu. Istina bio je to zanimivi festino. Sve medulinske „forze miglioni“ (Buon appetito Giornaletto) uz par puljskih svojih gostova zatvoreni svitali su za par glazbala neku polku radi koje isumpaste po koju fliku od svoga Kocija i Crljenice. Nažderase se i valjda se i opiše, pa htjede malo i pokazati svojim gostima, koliko su oni moćni u Medulinu. Njihova izazivanja nagradila je medulinska omladina, kako im se pristojalo, a policija ih je spremila u zaštitu — u buturnicu. Pod večer htjede se pak oponašati svoju braću u Tripolisu, te stadoše — naravski po talijansku iz busije — iz uraka, bacati kamenje na mirnu povorku naših. Iz svoje kuće bacije i par hitaca, ali baš to bijaše uzrokom, da moradoše udriti preko vrlova u tamnu noć na „koršu podistiku“ uzbrdo preko Vrčevanih. To je ta Jornalettova, — cena alle 7 ore — to je taj festino, što mu ga javiše očevidci.

Te očevidce („testimoni oculari“ Jornalettovi) baš traži žandarmerija, a pošto ih „Giornaletto“ dobro znade, nebi li je odao da se ispostavi istina.

Što je to? Opazili smo, da konobari u restauraciji „Narodnog Doma“ u Puli rabe račune s talijanskom reklamom naših najzagriženijih protivnika.

Pozivljemo s toga one kojih se tiče, da ih smjesta odstrane. Pitamo za sada samo, zašto se ne rabe konobarski računi u korist Družbe?

Dvle nove brzojavne postaje. Sa danom 1. novembra t. g. otvaraju se na poštanskim uredima u Barbanu i Krnici brzojavne postaje sa ograničenim dnevnim uredovnim satovima.

Imenovanje kod redarstva. U. k. kol. redarstveni nadzornik g. V. pl. Martinie u Puli promaknut je u X. činovni razred državnih činovnika.

Premještenja i imenovanja. Profesor državne realke u Puli g. Rudolf Baldauf premješten je na njemačku državnu gimnaziju u Ljubljani. Profesor ljubljanske realke g. Just Barani premješten je na realnu gimnaziju u Pul; profesor obćinske realne-gimnazije u Puli g. Karlo Sora premješten je na realku u Ljubljani i konačno namjestni učitelj na realnoj gimnaziji u Puli g. Jako Stella imenovan je prvim učiteljem.

Lošinjski kotar:

Sa otoka Cresa. Na uvaženje ravnateljstvu „Austro-hrvatskog“ parobrodarskog društva. I ovim putem molimo, mi stanovnici južnog diela otoka Cresa, slavno ravnateljstvo spomenutog parobrodarskog društva, da se napokon sjeti ovog diela našeg otoka, pa da ustroji jednu parobrodarsku prugu duž zapadne obale ovog otoka, drugdje ćemo zbilja i kroz ovaj XX. vijek ostati nepristupniji svijetu i svijet nama, nego li je ista ruska Sibirija. Neznamo s kojih razloga i to društvo posve odnematuje ovaj otok, premda mu je i njegovo žiteljstvo dalo razmjerno dosta lepi broj dionica. Ne ide nam nikako u

glavu, da bi mogla ona trostruka pruga, što plovi između Raba i Rieke uz druge inih parobrodarskih društava, biti uosnija od pruge: Rieka-Opatija, Lovran, Baršec-Cres-Martinsčica-Osor-Lošinj, kakovu — ili sličnu — moralo bi uvesti i ravnateljstvo Austro-hrvatskog parobrodarskog društva. Onolike pruge Rieka-Rab, po izjavama u tim stvarima kompetentnih osoba, suviše su, a jedna je — kažu — i pasivna, dočim bi kud i kamo bilo korisnije po društvo, da uvede uz ovu obalu barem jednu prugu, koja bi uz grad Cres ticala još barem Martinsčicu i Osor. Ovdješnjem narodu bi se time u mnogočem vrlo pomoglo, a da društvo ne bi pri tom štetovalo. Možda će nas se upućivati, neka naša (creska) obćina poduzme u tom smjeru kod c. k. Vlade shodne korake, da u tu svrhu doznači primjerenu subvenciju rečenomu parobrod. društvu. Nu ako budemo morali mi na to čekati, časno ćemo isto dočekati, — jer je poznato da cresko obćinom, gospodare „Tajfuni“, a ti se ničesa toliko ne boje, koliko bilo kakvom napredku izvanjskih podobćina. Oni za napredak hrvatskih obćinara nebi ni prstom makli, pače naše ih zlo i nevolja veseli. Grad Cres ima kroz „Ungaro-Croatu“ dostatnih parobrodarskih sveza sa kopnom, a za vanjske ga obćine neboli glava. Zaključujemo toplom preporukom i molbom na ugledno ravnateljstvo Austro-hrvatskog parobrod. društva, da u što skorije vrijeme odredi jednu parobrodarsku prugu za ovu zapadnu stranu otoka Cresa.

Voloski kotar:

Istup učiteljskih kandidata u Kastvu. Primamo iz djačkih krugova: Ovih se dana dogodilo nešto, što je uzburkalo cietu nam Istru. Već nam je davno poznato nezadovoljstvo sviju učiteljskih kandidata na preparandiji u Kastvu osim šćice Kastavaca. Dugo su trpjeli i molili, da im se doskoči u pomoć u toj bijedi, ali su svi njihovi vapaji ostali nečuvani. Ipak su uvijek živjeli u nadi i slali neprestano spomenice na odlučajuće faktore, ne bi li im uslišali molbe. Videći kandidati, da su se u padu prevarili, počeli su da snuju, kako bi sami svojemu zadovoljstvu dali oduska. Sastali su se jednog dana i odlučili da poduzmu jedno od najenergičnijih sredstava za premještenje zavoda. Energično je to sredstvo bilo — istup. Doznavši to Odbor hrvatsko-slovenskih zastupnika u Istri, kojemu je povjereno pitanje učiteljske, poslao jednog svog člana (g. dra. Zuccona), da umiri djašto obočanjima. Ako i nijesu učiteljski kandidati imali potpunog povjerenja, budući da su bili mnogo puta prevareni, ipak ne bi bili jošte poduzeli taj očajni korak, kad se u Kastvu još iste večeri ne bi bilo dogodilo nešto, što je djake tako uzrujalo, da su odmah izvršili svoj naum.

Tog se dan naveče činilo, da su se u Kastvu pojavili simptomi azijskoga kolere. Djaci su kao obično šetali kastavskim „korsom“ dvoje (najviše po troje) promatrajuć mirno to komešanje među Kastavcima. Začudjeni pitahu jedan drugoga: „Kako to, da po drugom mjestima već jenjava kolera a među Kastavcima se tek pojavila?“

Čudili se doduše, ali se i presenetise, kada su ih redari počeli neuljudno napadati. U tili čas raširilo se među djacima pitanje: „Zar i djaci boluju od kolere, kad ih gospoda kastavski redari hvataju?“ Nije to bila kolera ni na jednoj ni na drugoj strani, već poznata netakličnost kastavskih redara. Hvatali su mirne djake bez ikakvih opomena, premda ovi nijesu prekršili nikakvoga školskoga, a još manje policijskoga paragrafa. Djaci su htjeli znati uzrok, zašto ih hvataju, a redari su odgovarali na njihova pitanja: „Zbog današ-

njega zašto.“ (Mržnja na nar. zastupnika dra Zuccona.) Ne znamo, dali je to bio naslog od općine, ali ako jest, oada je to vrlo žalostno.

Dne 16. tek. mj. ogromna se većina kandidata sastala na „fortici“, da „in corpore“ idu u ravnateljsku pisarnu i predadu svoje dozvole, koje su im reditelji poslali, da istupe. Čujela je masa nahrupila u ravnateljsku pisarnu. Presenečen ravnatelj zavoda postavio je pitanje na svih, zašto dolaze, na što zaromone glasovi iz grupe: „Hoćemo da se ispisemo.“ Ravnatelj zavoda dugo odvrćao djake od te namjere, ali je uzrujana masa ostala pri svojem i u tren oka imao je ravnatelj čitavu moguću roditeljskih dozvola pred sobom. Ne preostane mu drugo, nego, da im ispuni želju.

Pozivljemo one, koji bi se morali brinuti za kulturni napredak hrvatsko-slovenskog podmladka u Istri, da barem sada ne ostave na cjedilu onih, koje je velika jedna ideja natjerala na ovaj očajni korak.

Time su djaci postavili na kocku svoje ekzistencije. Nadamo se pobudi i shvatnju sa strane svih naših inteligentnih ljudi u Istri, a i moralnom oslonu sa strane čitavog hrvatskog naroda. — U slozi je moć, a u borbi spas.

Pazinski kotar:

„Odbor za prosvjetu“ u Pazinu poteo je svojim subotnim predavanjima u „N. Domu“, koja su za pazinsko hrvatsko pučanstvo velikog pomena bilo s kulturnog bilo sa zabavnog gledišta. Predavanje je otvorio sa „Pripovjestima za mladež“ s kioptičnim slikama dne 14. o. mj. prof. Novljan. Dne 27. t. mj. predavao je prof. Zgrablić „O kraljevini Danskoj“ sa 80 slika, a 28. o. mj. povestit nas će prof. pl. Doroghy u „Francusku Rivieru“ sa skioptikom.

Pučanstvo počelo se je za priredbe više zanimati nego u prijašnjim godinama, osebito obrtnici, trgovci i vrli radnici, kojih dolazi uvijek veći broj na predavanja. Time pokazuju naši ljudi, da hoće upotrebiti slobodu priliku i od vrlo početnih predavanja nešto profitirati, što će im biti u životu od velike važnosti. — Početak je u 8^{1/2}, a u večer, ulaznica 20 para.

Pazin. Učiteljsko društvo „Narodna Prosvjeta“ za kotar Pazin sazivlje kotarsku učiteljsku skupštinu dne 2. novembra t. g. u hrv. pučkoj školi u Pazinu. Izim u programu, razpravljat će se i nadošle aktuelno pitanje: Hrvatsko učiteljske u Istri. Jer su točke u programu vrlo važne nade je, da neće nijedan učitelj(ica) kotara Pazin uzmagati. Dobro došli i učitelj(ice) iz drugih kotara, a također i prijatelji naših pučkih škola. Početak točno u 9 sati prije podne.

Iz Pazina. Braća Sandrin daruju za „Dječje zabavište“ u Pazinu K 20, da počaste uspomenu bratu si Vjekoslava preminulog 9. X. 1911.“

Glavna skupština istarskog pčelarskog društva, vršiti će se, kako je to odbor toga društva na sjednici od dne 5. o. mj. zaključio, dne 9. novembra o. g. u 9 s. u jutro u „Narodnom Domu“ u Pazinu, to sliedećim dnevnim redom: 1. Govor predsjednika; 2. izvještaj tajnika; 3. Izvještaj blagajnika; 4. izvještaj revizora; 5. izbor novoga odbora; 6. eventualnosti; 7. kako se hrani pčele (predavanje društvenog tajnika L. Tomašića).

Posto neće biti posebnih poziva, to se ovin pozivlje na rečenu skupštinu sve članove društva i sve prijatelje te toli važne gospodarske struke. Preporuča se osobito gg. svećenicima i učiteljima, da se mnogobrojno upišu u društvo i da uzrade kod puka za što veći procvat te gospodarske poluge.

Tamburaški zbor u Žrnju. Već pred više godina očutili smo potrebu da se osnuje tamburaški i pjevački zbor; danomice se o tom govorilo: mnogo je dječvčica i mladića bilo pripravno, da započnu vježbanje, nu materijalne neprilike nijesu nam na žalost dopuštale, da si nabavimo potrebite instrumente. Nu predljudne godine našli smo u jednoj osobi i tom zgodom požrtvovnu dušu i ta je sve potrebite instrumente sama nabavila, a naš učitelj g. Antun Flego dao se odmah na vježbanje. I zbilja naš novi tamburaški zbor bio je u kratko vrijeme tako vješt, da je mogao stupiti na pozornicu prigodom domaće zabave, e da pokaze narodu sakupljenom, svojoj braći, svoju vještinu.

Nu svaki i najmanji naš napredak na narodnom polju, tra je u oku naših šarenjaka, koji su sve moguće poduzeli dok nepostigoše svoj cilj: razpad tamburaškog zbora.

Zalostno je pri tom, što su na taj način uspjeli, da su odrubili glavu, radi česa je i tijelo moralo propasti; na jedan put tihlo i napredac prestao je g. Flego sa vježbanjem, a drugog za to sposobnog čovjaka zahtjeve nemamo, te je tako na veliku radost i veselje naših šarenjaka tamburaški zbor propao. Hvala Bogu da se je moglo na koncu konca barem instrumente spasiti.

Znajue, da g. Flego stoji pod uplivom zmijovskih šarenjaka nečudimo se ni pošto tom njegovom koraku: čudimo se pako njegovoj smionosti, što se kraj svega toga posvuda a osobito u Pazinu hvata, koliko je on zaslužan za napredak narodne svijesti u Zimnju.

Da ga je luše zdravstveno slanje na taj korak prisililo, puka je isprika: jer ni konobarsko-brijačko njegovo nuzgredno zanimanje ne škodi mu manje od pučavanja lamburanja.

Porečki kotar:

Iz Kaštelira.* „Tko blato miješa, sva je prilika, da će se i sam oblatiti“. Togu i: „Što mjesec haje, da pseto na njega laje“, držao sam se sve do sada. Na sve dosadnje napadaje, šutio sam, jer me nije boljelo, a ne boli me ni sada, nego žao bi mi bilo, da oni, koji me ne poznaju, stvore kakvu crnu sliku o meni. To me je samo ponukalo, da rečem svoju, da se čuje i drugo zvonu.

Što se prvoga dopisa tiče, (N. Sl. br. 39.) neću da opširno govorim. Imam zato uzroka, a gg. čitatelji neka znaju, da je mnogo više laži nego istine.

U tri godine što sam u Kašteliru, nije mi ni jedno dijete pribjgelo u „Legu“, dapače obratno, iz „Legu“ došli su u hrv. školu, pa i ove godine. Jedan sam slučaj moram izuzeti.

Dijete polazilo „Legu“. Kad je otac umro, majka ga poslala u hrvatsku školu. Nakon nekoliko vremena udala se udovica majka za Talijana. Plakalo dijete, plakala majka, ali hoćeš ne ćeš — u „Legu“ natrag. Ni brojevi ne odgovaraju istini. Nijesu za stotine veći, odnako drugi za stotine manji, ali relativno velika je razlika. Treba uzeti u obzir, da „Legu“ ima zabavište. „Legu“ polaze djeca od 3—12 godina a našu od 6—12.

Učitelj se glede polaska malo „kome ili bolje rečeno nikome ne tuži, već kad vidi, da mu dijete izostaje, uhvati priliku, pa opomene roditelje kako bolje zna i može. Dopisnik: „Gdje leži uzrok tom biednom stanju škole, koja nam je porodila u prvih desetak godina 3 akademicara, 4 učitelja i više srednjškolaca? (Recimo dva srednjškolaca — bit će jasnije) Ti, koji si po svoj prilici pojeo svo znanje, ne bi znao odgovoriti? Ja bi, ali bi naše

* Uvršćujemo radi nepristranosti ovaj dopis opazajući, da nećemo dati više mjesta polemici u ovoj stvari. — Ured.

komedije (bolje rečeno tvoje) previše dosudile čitateljima. Odgovoriti će ti svaki seljak. Broji, koliki su izletili iz „Lege“.

Govoriš, da ne misliš predbacivati, ta prije se navaljivalo samo na učiteljicu, a sada je učitelj kriv? Tebi je jasno, a i meni je jasno.

Vrlo marljivi dopisak napisao je i u br. 41. ovog lista dopis, upotrebivši nevinna slova za očite laži. Da laž bude veća po čeo je dopisnik lagati odmah u drugoj rečenici.

Čitaona u Kasteliru opstoji preko jedne godine. Dopisnice! Odbij od preko dvije godine, preko jednu, vidjet ćeš, da će ti ostati jedna cijela godina, a pogriješiti od dvije godine jednu, znači pogriješiti od dvije stotine jednu. U školi u takvim slučajevima, kažem, da je to velika pogreška, a kad bi dijete tvrdilo da nije, reko bih naprosto: Lažeš! Tako je kod nas, a kod vas...?

Osnatak Čitaone mu je maglovit. Da, maglovit, jer nije stavio svoga poklopca, jer se nije mogao rashvaliti po novinama, da je digao u Kasteliru Čitaonu. Treba da gospoda čitatelji znaju, da imade ovdje ljudi, koji nisu sa nielim zadovoljni, ako ne udare svoj pečat, sa kojima, kako su se sami izrazili, treba računati i to ne samo Kastelirci, već i sami zastupnici ili čini mi se ministri! — Daj budite dobri veselite se nek je podigao Petar i Pavao, samo da jest neš.o.

Ne može biti dopisa, a da se ne spominje knjižnica „Dobrole“. Kako je došlo, da je u Čitaoni otvoreno društvo „Dobrole“ svojoj knjižnicu? Tako!

Društvo „Istra“ javilo jednoj privatnoj osobi (Čitaoni nikad ništa), da kani otvoriti u Kasteliru knjižnicu, a društvo „Dobrole“ izjavilo nakon nekoliko vremena za istu stvar direktno na Čitaonu. Čitaona priznajući samo ime Hrvat, očekivala je i jednu i drugu. Kastelirci čitaju, da stogod nauče, a ne da se dvoje na „klerikalce“ i „liberalce“. Društvo „Dobrole“ je knjižnicu otvorilo, a „Istra“ se uzvikala, da je ona bila prva i uztepla se. To je u kratko cijela povijest. Pak?

Tko je dakle uznesao ovu buru i oluju? Pokupite se da vas vidimo! — Djaci su braćom i rodbinom — svih skupa 15—20. Samo ako nijesam kazao previše.

I ta vojska paradira u dopisima za narod? Od toga naroda izstupili su 4 iz Čitaone i to ne svojom voljom i uvjerenjem već po napatku djaka.

Zašto nije odbor akademičare primio u Čitaonu — ne znam, glasuje se tajno, predsjednik nema glasa. Nu, staneš li malo misliti, vidjet ćeš, da su baš djaci krivi svemu zlu u Kasteliru. Meni, gospodo, ne treba vjerovati, svaki će vam Kastelirac isto kazati, osim one petnaeslorice; a što se pako tiče onoga, da predsjednik zove svoje odbornike „hlapcima“ i da oni moraju plesati kako on svira najlažnija je laž. Ovako drsku laž more da reče samo čovjek, koji nema srca, koji nema poštenja.

Rado bih znati, koji su li osobni razlozi, koji drže članove u Čitaoni. Nema ih, ali treba stogod napisati, da izadje više laži.

Na svojoj glavnoj skupštini pokazala je Čitaona svoju golotinju. Kakvu golotinju? Dakako da se u Kasteliru ne može razviti Čitaona, koja će imati sve svjetske novine i stranaka, jer u nju ne dolaze ljudi, koji nose naočare prije nego ih trebaju, ne dolaze ljudi, koji raspravljaju najzanimsenija polit. pitanja, koji vode višu politiku, sa kojima se u kratko raora računati. Našoj je Čitaoni posve dosta, da imade jedan dnevnik, par tjednika i koji mjesečnik. Da je Čitaona bila pretplaćena neko vrijeme samo na jednu novinu, imamo da zahvalimo dobroj jednoj osobi, koja nam je prolazila više drugih novina. Nu, dopisnik se šiljao samo oko pošte, da vidi što dolazi na ime Čitaone.

Kad je jedan član odbora predložio na glavnoj skupštini, da se nabavi još koja novina, bilo mu je sa strane predsjedništva rečeno, da je to po pravilima stvar odbora. Dakako mora se po običaju izvrnuti da postane laž.

Djaci su bili obećali, da će držati redovita predavanja, zabave itd. Komu su to obećali? Ja doznajem iz dopisa, a mislim i cijeli odbor. Da bi naši djaci uspjeli u predavanjima, ne dvojim, akoprem bi se našlo puno ljudi, koji bi rekli: „Jaga ne gren, prke su nevirnički; bi nas navadili kako ćemo Boga iz križa hititi“, al zabave i ples bi išlo puno teže. Vi krivi nijeste, ali bez zamjere znajte da Vas imade 30% nepjevača, koji nijeste nigda kušali usta otvoriti. Znadete i za imena instrumennta u tamb. zhoru, moguće i „pušklinent“ stogod na brač I, ali da ćete vi 3—4 zajedno — nema govora. Ples je isto skakljiv, jer koji će udarati ako ne domaća glazba, a ona vama smrdi. To smo se više puta uvjerali, jer je bilo plesova svake vrsti i sorte, a nekoliko ih za „Družbu“. U ples, pa čak i u onoga za „Družbu“ dolazili i sami Talijani, a jes li vidio studente? Njih dakako ni blizu. E onda kako su priredjivali prijašnjih godina? Bila su druga vremena. Nijesu bili samo današnji djaci, bilo ih je još drugih među njima. Bilo je takvih, koji nijesu imali vaše fine prstiče, koji se nijesu bojali primiti bat u ruku, zabiti čavno, prepiliti dasku, koji se nijesu bojali, da vaša nespretnost zasiječe čim glavu itd.

Još ovu pa dosta akoprem imadem puno još u turbi. Preibacite mi se, da zlo uzgajam uladiće. Uzgajam kako bolje znam, ali još nijesam nikoga uzgojio, da divljacki napade na mirnoga, najvrljijega kastelirskog Hrvata, koji je dvije godine probu ravio na universi u Kopru zbog hrvatstva; još nijesam nikoga uzgojio, da muzikantu, sa „trompeticom“ u ruci, koji je cijelu večer svirao za „Družbu“, razreže nos od vrha do dna.

Vrijeme je barem srebro, imanu drugog posla — dopisnice — ostaj mi zdravo!
Ivan Depolo, učitelj.

Iz Funtane. Nakon velike borbe dobili smo bili nekako našu učiteljicu u osobi gđjicu Jelku Skrbec. Na našu žalost morala otići ovu godinu u Medulin. Sada dobili smo drugu učiteljicu u osobi Paule Huelak. Ta učiteljica nije sposobna ni u hrvatskom ni talijanskom jeziku. Ali Talijanima je dobro došla. Prošjerali su ju braća Slovenci iz Goriske, a naši ju Talijani prigrlile objeručke. Ona se drži prava Slovenkinja, ali sudite, kad je išla na stan našem najgorem neprijatelju, t. j. hrvatožderu župniku g. Fragnecomu, koji bi nas svih da može u kapljici vode zadržao. A ipak ga sponemuta učiteljica toliko hvali, da je on dobar i savjestan čovjek, a da Funtanjanci su puni zloće i zabititi ljudi. Čudno nam se čini, kako je mogla tako u kratko vrijeme spoznati naše odnose. Bude li gđjica učiteljica i nadalje tako s nama postupala, dati ćemo opet u javnost nešto iz njezine prošlosti što je potinila u Gorici.

Da smo to doživjeli moramo biti zahvalni našem zaslužnom g. nadzorniku Buncu, koji se za stvar toliko zauzeo samo riječima i ništa drugo. To mi prosti se ljaci zovem prah u oči, a niti smo se mogli boljemu nadati, jer smo to dobro vidjeli prigodom njegovog nadziranja naše škole. On je kao naš narodni čovjek pohodio najprije našeg najboljeg „prijatelja“ župnika, kod kojeg je isto bio na hrani i tamo prespavao, bojeći se možda, da neće naći kod kojeg poštenog Hrvata prenoćišta. Na prve njegove riječi s našom bivšom gđjicom učiteljicom nismo mu toliko zamjerali, jer smo mislili, da je popio žmulj butiljinog vina kod svoga prijatelja. Izrazio se je pred nama gđjici. učiteljici, da mora biti veoma uljudna sa župnikom, a

to rekao je zato jer je znao da je ona vatrena Hrvatica. Hvala g. nadzornice ako ste samo zato došli k nama u Funtanu.

Mi smo vas čekali kao visoku ličnost, ali vi se niste dostojali spoznati naše okolnosti i naše ljude. Čekali smo Vas i na odlasku da vas vidimo i čujemo vaš savjet, ali najednom razširio se glas, da ste otišli preko šume praćeni sa g. zupnikom, a da niste ni najmanje pristidili puta, a još bili u pogibelji, da vas koje šiblje plane po nosu. Hvala gospodine, da i u napred tako s nama postupate.

Ali čini nam se da je Vama samo stalo do toga da se popuni izpražnjeno mjesto dočim biste više brige imali posvetiti školsvu porečkog kotara, a osobito za školu u Funtanama, za koju ste i sami kazali da imade krasnu budućnost.

Nadalje imali bismo se pritužiti i na nekoje naše ljude u Poreču, koji na isti način postupuju, naime, obećavaju nam da će se pobrinuti da nam stvar ne propadne i da će držati sastanak i podučiti nas kako da se vladamo pri rješavanju školskog pitanja u našem mjestu, ali do danas se taj sastanak nije održao. Mi smo prosti ljudi, seljaci, i držimo se poslovice: „Obećanje, ludom radovanje“. — Funtanjanci.

Iz Novaki kod Motovuna nam javljaju, da se roditeljski sastanak nije održavao 15. t. mj. nego prošlu nedjelju 22. o. mj.

Koparski kotar:

Buzet, dne 17. listopada 1911. O pučkoj se je prosvjeti već mnogo čulo, mnogo se je o njoj pisalo, no rad njene važnosti ne će biti s gorega, ako se i opet sa par riječi na nju osvrnemo.

Tri su najvažnija sredstva za dizanje i širenje pučke prosvjete, a to jesu pučke knjižnice, tečajevi za nepismene i pučka predavanja.

Pučke su knjižnice za naše prilike najmanje praktične. Nemaju naime onog uspjeha, koji zahtjeva njihova svrha. Opstanak je njihov i napredak uvjetovan od predstojeće bar najelementarnije naobrazbe. No niti te nema u našem narodu u Istri. Jasno govori o tom ogromni postotak analfabeta, koji pada sav na naš račun. Osnutak knjižnica je moguć u krajevima, gdje je škola već dulji niz godina. Tih pak je veoma malo. Nalazimo ih jedino u Liburniji, a donekle i u slovenskom dielu Istre.

Važnije, a ujedno i najteže sredstvo za širenje pučke prosvjete jesu analfabetički tečajevi. Teškim ih čine svakojake zapreke. U prvom je redu neshvaćanje njihove važnosti u samom narodu. Nemanja je zapreka i to, što imademo malo ljudi, koji bi mogli funkcionirati kao učitelji na tečajevima, a još veća neshvaćanje te nemanj i nerad same inteligencije.

Gledajmo naša sela. U mnogim imademo ili učitelja ili svećenika ili oboje. Što se radi? Čast iznimkama, ali velika većina ništa. Mirno i lagodno traju dane, a pučka prosvjeta, uzgajanje naroda, deseta im je briga. No ne ide prigovor jedino učiteljima i svećenicima na selu. Isto, ako ne i još gore, ide uz ostalu inteligenciju i one u gradovima. Osim tih zapreka analfabetičkim tečajevima, dolaze tehničke zapreke.

Najpraktičniji i najvažniji jesu pučka predavanja. Pučke su knjižnice samo za pismene, analfabetički tečajevi za nepismene, a pučka predavanja za sve. Njima treba posvetiti osobitu pažnju, jer ne samo da su važna i korisna već i potrebna. Ona odgajaju narod, daju mu moralnu snagu, upute i poticaj na bolje gospodarenje. a ne manje važno je to što jačaju narodnu svijest te povjerenje naroda u svoje prosvjetitelje i političke vodje.

Kod obdržavanja sastanka prigodno godišnjih izbora, čulo se je često govarati, da inteligencija dolazi među rod jedino kad ga treba. Nije li to pravi prigovor, a ujedno i jasno izraz potreba pučkih predavanja?

Istaknuli smo tri najglavnija faktora pučke prosvjete. No ne možemo da pohvalimo radom na tom polju. Prvi pečetak tog rada potekao je sa strane fer društva „Istra“, u zadnje doba osobito „Odbora za prosvjetu“ u Pazinu. Inače uspjeha, no buduć da je rad više malo lokaliziran, a radne sile tek malobrojno to je uspjeh malen s obzirom na tešku i zapuštenost našeg naroda diljem čitave Istre.

Rad treba povećati, okupiti sve snage. Za to neka se po našim središtima kao Voloskom, Kastvu, Buzetu, Puli, Podgradu i dr. osnuju odbori poput onog u Pazinu za prosvjetu. Članovi odbora neka budu svi učitelji i svećenici te ostala inteligencija u okolici i u središtu. Neka budu onako uski kao što je onaj u Pazinu, koji ima tek 15 članova a svi su iz Pazina.

Broj radnih sila kao i poticaj na suradnju bit će veći, rad sistematičan a uspjeh siguran. Buduć da već imademo duge noć najgodnije doba kad se naš težak materijal koristiti predavanjima, tečajevima i dr., neka se odmah osnuju odbori, da mogu čim prije započeti djelovati. Latimo se posla, odužimo se narodu. Trud će biti velik, a plaća zahvalnost naroda te zadovoljstvo, da smo učinili nešto dobra i korisna — M. K.

Razne primorske viesti.

Za ublaženje biede u Istri. U sjednici carevinskoga vieća od dne 24. o. mj. stavio je zast. M. Mandić sa drugovi dva prena predloga za ublaženje biede u Istri nastale usljed tuče i suše. Predlozi se tiču mjestnih občina Dohna i Roč.

Istodobno požurio je kod ministarstva unutarnjih posala rješitbu molbe i prešnih predloga za one občine, koje su nastradale usljed tuče i suše i za koje je već mjesec ca jullija stavio prešne predloge.

Vjenčanje u carskoj obitelji. U subotu obavljeno je svečanom načinom u Kaštelu kneginje od Parme, u Švarcenau, nedaleko Beča, vjenčanje nadvojvode Karla Frana Josipa sa princesom Zitom od Parme. Svečanom činom, što ga je obavio posebni odaslanik sv. Oca, prisustvovao je car i kralj Fran Josip I. sa većinom članova carske kuće, te mnogobrojni visoki gostovi. Mladi nadvojvoda je stariji sin pokojnog nadvojvode Ota te jbi imao jednou zasjesti na austrijsko prijestolje kao na sljednik sadašnjeg prijestolonasljednika nadvojvoda Frana Ferdinanda, svoga strica. Mladencima stiglo je možto dragocijnih darova i brzojavnih čestitaka od vladajućih kuća, visokih dostojanstvenika domaćih i tuđjih.

† Karlo Purčić. Polovicom ovog mjeseca preminuo je nakon duge bolesti u Repentaboru bogoslov IV. godine tršćansko-koparske biskupije Karlo Purčić u naručju svojih milih. Pokojnika opisuju kao vrlo triezna i radina mladića, koji bi bio da mu je Svevišnji produžio život, na čast crkvi i na korist svomu narodu. Kod njegova pogreba sakupilo se mnogo svećenika i prijatelja, najpače bogoslovi gorickog sjemenista. — Blagom i čestitom mladiću bila lahka domaća gruda!

Položili odvjetnički ispit. Prosloga čedna položili su odvjetnički ispit na c. k. prizivnom sudu u Trstu vrlo dobrim uspjehom kandidati odvjetništva gg. Dr. Josip Mandić i Dr. Josip Ferfolja. Čestitalamo!

koja drži do zdrave njegje kože, osobito ako želi da nestanu ljetne pieg i zadržati i udržiati bijelnu mekanu kožu i bjele put, umiva se samo sa

Gospodija

Miljansko-mlječnim sapunom (Steckenperle-Lilienmilch-seife)

(Marka konj na palici)

ad Bergmana & Ša., Tetschen a. E.

Komad po 80 para. Dobiva se u svim ljekarnama, drogerijama i trgovinama parafimerija.

GOTOVI KREVETI

iz crvenog platna dobro punjeni, pokrivač ili podnja pernjača 180 cm. duga, 116 cm. široka K 10—, K 12—, K 15— i K 18—; 2 metra duga 140 cm. široka K 13—, K 15—, K 18—, i K 21—; jastuci 80 cm. dugi, 38 cm. široki, K 3—, K 350, i K 4—; 90 cm. dugi, i 70 cm. široki K 450 i 550.

Izrađuju se i po posebnoj mjeri, strunjače na 3 dijela za 1 krevet po K 27—, boje K 33— — Razaslije franko pouzedeom od K 10— napried. Zamjenu i vraćenje priznaje ako se poštarina plati.

Benedikt Sachscl, Lobes, br. 933
pošta PILSEN, Ceska.

ANT. RADIĆ
(S PALATO)

NA VEĆA DALMAT. ZLATARNA

iznajmljivanje cjenike, sajlje, bečava

Petrove kapljice.

Dezvolom vis. kr. zem. slade stavljani u promet lijek najnoviji i po ljecničkim stručnjacima prokušani protivi svima bolestima: želudca, crijeva, jetara, bubrega i slezena.

Sa tavljen je od samih svježih sokova, biljka i korenja, te se preporuča svakome, koji boluje od slabe probave, raznih boli i grova želuca i u crijevima. Pomaze svako m u proli slaboj probavi, nurnini, kroničnom kataru želudca i crijeva, umiruje žive i okrepljuje cijeli organizam.

Cijena 4 bočice 20 filtra, 10 bočice 20 i 4 kruna, 24 bočice 20 i 10 K franko pošta.

Dobivaju se samo u ljekarni k. sr. Petru

FR. SULLER-A
ZAGREB, Vlaška ulica

Prodaje se

krasno i unijetno izrađena slika koja predstavlja Isusa uz ječinu cieniu. Slika je na uvid u tiskari Laginja i dr., gdje se doznaje i za cieniu.

L. STEFFANUTTI - PULA

Skladište pokućva, zrcala, slika itd.

Nemoguću u ovo kratko vrijeme rasprodati svu zalihu pokućva, prenesli smo naše skladište pokućva, zrcala, slika itd. u VIA KANDLER br. 26. Javljajuću to vrlo post. občinstvu zahvaljujemo na susretljivosti i podpori kroz 44 godine, te se preporučamo i nadalje naktonosti i dosadanjoj susretljivosti obećavajuću poslužiti post. občinstvo u gradu i pokrajini sa svom točnošću dobrom i solidnom robom te unijerenim cijenama.

TVRDKA L. STEFFANUTTI.

M. U.

Dr. Dragutin Ciotti

Lječnik holestničke blagajne civilnih radnika c. i kr. ratne mornarice ordinira od 12—1. Via Epulo 30.

PEKARNA

LUDEVIT DEKLEVA

Via Campo Marzio br. 5 - Podružnica Via Sissano 14.

Prodaja svježeg kruha tri puta na dan.

Direktna poslužba u dom i u javne lokale.

Prodaja svakovrstnog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni.

Poslužba brza i točna.

Čitajte i čudite se! Nečuveno!

600 komada samo K 380.

Krasna pozlać. Anker-ura s lancem, točna, 3 god. jamstvo, 1 med. svil. kravata za gospodu, 3 kom. fin. zepna rubca, 1 liepi prsten za gospodu sa imil. dragim kamen., 1 cigaruša Bernstein, 1 br. s (novost), 1 liepo žepno ogledalo, 1 kožnata kesica, 1 peris, 1 par puceta za manšete, 3 puceta double sa patent. zaklopcem, 1 eleg. album razgledn. najliepi vidici svijeta, 5 sajl. predmeta, veliko veselje za mlado i staro, 1 vrlo prakt. ljubavni listar za gospodu i posudje, 20 dopis. predmeta i još priko 500 predmeta potrebit. u kući Sve skupa s urom koja samo toliko vriedi, stoji satno K 380. Pošilja pouzedeom središnja izvozna kuća

F WINDISCH, Kraków br. 054.

Ako se ne dopadne, vraća se novac.

Jeftino česko PERJE

za krevete

5 kg. novo čihano K 900, bojlje K 12—
biele pahuljice čihane, 18—, 24—
kao snieg biele pahu-
ljice čihane . . . 30—, 36—

Razaslije se franko pouzedeom.

Zamjenjuje se i prima natrag uz naknadu tovar. troška.

BENEDIKT SACHSEL, Lobes, br. 259
pošta PILSEN, Ceska.

Obljubljeni koledar

Danica za 1912.

dobiva se u tiskari Laginja i drug, Pula.

Cijena 40 para.

Seljački posjed u občini Lovran,

srednje veličine sa kućom, vinogradom i sumom prodaje se uz povoljnu cieniu.

Poblize informacije mogu se dobiti u pisarni Dr. K. Janežića i Dr. I. Pošćića u Voloskom.

OLOVKE

u korist družbe sv. Cirila i Metoda dobivaju se u tiskari Laginja i drug. u Puli ulica Giulia 1.

uz cieniu od 2 do 10 para.

Sjetite se družbe Sv. Cirila i Metoda za Istru!

Bogati izbor

gotovih odieła, ogrtača, paletots za gospodu i djecu.

NOVOST

Konfekcija za gospodje englezki zajamčeni nepromočivi ogrtači

Krojačnica I. reda

Ignazio Steiner

GORICA PULA TRST
PIAZZA FORO

POZOR RODOLJUBI!

ZAHTEVAJTE POSVUDA
NAŠE IGRAČE KARTE

PRIMORKA

PRODAJU SE U PAZINU U KNJI-
ŽARI IVANA NOVAKA.

ALFA

brzi strojevi na paru za krmu su najbolji!

Novi popravljani sustav!

Čvrsta izradba podpunoma iz kovana željeza i željezne ploče!

Treba se čuvati od jeftinijih i lošijih parovornih iz lievanog željeza!

Zahitievajte cjenike!

Dopisuje se slovenski i hrvatski!

Dionička zadruga Alfa Separator, Beč XII/3.

Austro-Americana

38 velika transatlantska parobroda.

Redovita brza služba za putnike i robu između Trsta, Grčke, Italije, Španjolske, Sjeverne i južne Amerike. Odlazak iz Trsta:

I. pruga za putnike Trst-New-York, tičuć: Patras, Palermo, Alžir*) parobrod: Alice . . . 4. novembra Almeria*)

II. pruga za putnike Trst—Buenos-Aires, tičuć: Spljet*), Gruz*), parob.: Atlanta 2. novembra Almeria, Las-Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Monte Video na polazku.

III. pruga za robu na sve strane svijeta.

Preuzimlje izlete po sredozemnom moru s velikim parobrodima (prekoatlantskih pruga na dvostruki vijak.

Služba se čini s novim i brzim parobrodima providjenim sa svim komfortom i brzajom bez žica.

Za upute obratiti se na glavnog zastupnika za srednju Istru i Novak u Pazinu i na ravnateljstvo u Trstu, via Molino Piccolo 2, II. (brzjavi: Novak — Pazin, Cosulich — Trst).

*) uvjetno.

Najbolji česki izvor!

Jeftino perje za postelje!

1 kg sivo, dobro očičano 2 K; bolje 2-40 K; prvi vrst polusvijeto 2-80 K; bijelo 4 K; bijelo, pahuljasto 5-10 K; 1 kg najbije, kao snieg bijelo, očičano 6-10 K; 8 K; 1 kg pahuljica, sivo 6 K; 7 K; bijelo, fino 10 K; najbije pravo pahuljice 12 K.

Kod naručbe od 3 kruna franko.

Gotovi kreveti

iz gustog crvenog, plavog, bijelog ili žutog nankinga, i pokrivač, 180 cm dug, 116 cm širok, sa 2 jastucima, svaki 80 cm dug, 68 cm širok, napunjen s novim, sivim, vrlo trajnim pahuljastim perjem 16 K; polu pahuljice 20 K, pahuljice 24 K; pojedini pokrivači po 10, 12, 14 i 16 K; jastuci po 3, 3-60 i 4 K. — Razaslije se pouzecom poćam d 12 K franko. Roba se zamjenjuje ili uzimlje natrag franko; ako se ne dopada vrća se novac. — Cienel badava i franko.

S. BENISCH, Dešenice, 762, Šumava

A. THIERRY-a balsam

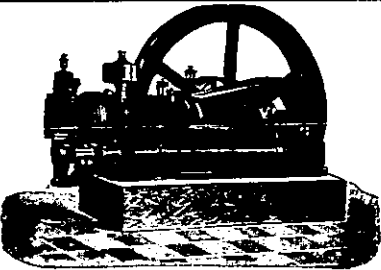
Ljekarnika. Jedino pravi sa zelenom duvnom kao zaštitna marka. Zakonom zaštićen.

Svako patvaranje, oponašanje i preprodaja drugih balzama sa zavarava jućom markom progoni se kazneno po sudu i strogo kazni. — Djeluje sigurno, ljekovito kod svih bolesti organa disala, kašlja, izbacivanja, promuklosti, kataru grla, preholje, boleći pluć, specijalno kod influence, bolesti želudca, upale jetara i slezene, pomanjkanja stolice, zubobolje i ušnih bolesti, trganja zglobova, opekliina, kožnih bolesti itd. 1/2 i 6/1 ili 1 vel. posebna boca K 3-60.

Thierry-eva centifolijska mast

sjegurna i stalna ljekovitog djelovanja kod rana, otekliina, ozleđa, upala, abscesa odstranjanja sva strana ljekesa, koja su došla u liječu pa često preduretne operacije, koje su sa bolima skoptane, ljekovita kod još tako starih rana, 2 posebne stije K 3-60. Izvor: Ljekarna „K Angliu Ervazi“ A. THIERRY-a u PREORADI, Hrvatska. — Dobiva se u svima većim ljekarnama. Na veliko u ljekarna, drogerijama.

NAJBOLJINAM JESTAJI SNAGE

kao motore na plin (gas), benzin, žesto, kameno ulje za obrtničke, poljodjelske i električne namještaje snage, dalje namještaje na mravi plin proizvodja:

DRAZDJANSKA TVORNICA MOTORA

na plin d. d.

(A. G. Dresser Gasmotorenfabrik vormals MORITZ HILLE, DRESDEN)

najveća špecialna tvornica Evrope

Glavno i isključivo zastupstvo, kamo sve upite upravljati valja:

Tehnička poslovnica: EMANUEL KRAUS,

TRST, Via San Nicolo 2/b.

Dobiva u se potpuno oprema za obrtnička i industrijalna poduzeća

Cijenik na zahtjev bezplatno i bez poštarine. Dopisivanje: hrvatski, slovenski, talijanski i njemački.

Marka Zvezda

THOMASOVO BRAŠNO

Pošto se u zadnje vrijeme često nude na prodaju troske nikakve vrijednosti za Thomasovo brašno, kod kupovine treba paziti na brašno od Thomasove troske, na otovo i napis na vreći.

THOMASOVO BRAŠNO, marka Zvezda,

prodaje se uz jamstvo od naših zastupnika

HERMAN TURECK & Co. — TRST, via Sanità br. 8.

Ponude sa izvornim cijenama dobiju se odmah na zahtjev.

DRUŠTVO PROIZVODNIA THOMASOVIH FOSFATA.

Austro-hrvatsko parobrodarsko društvo na dionice u Puntu.

Ravnateljstvo u Puntu. Vlasito odpravnistvo na Rieci, Riva Cristoforo Colombo.

Plovitbeni red

vrijedi od 1. julyja do 30. oktobra 1911.

Pruga: Punat-Krk-Rijeka.

Svaki dan	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki dan
5 —	odl.	VPUNAT	dol.	4.50
5.15	dol.	Krk	odl.	4.35
5.25	odl.	dol.	4.25
6.15	dol.	Glavotok	odl.	3.40
6.20	odl.	dol.	3.35
6.50	dol.	Malinska	odl.	3.05
7 —	odl.	dol.	2.85
7.45	dol.	Omišalj	odl.	2.10
7.50	odl.	dol.	2 —
8.45	dol.	RJEKA	odl.	12.55

Uvjetno pristanjanje u Njivicama i Torkolama.

Brza pruga: Rieka-Opatija-Lovran-Baska i natrag.

Svake nedjelje	Odl. i Dol.	POSTAJE	Dol. i Odl.	Svake nedjelje
7.35	odl.	VRIEKA	dol.	7.20
8.10	dol.	Opatija	odl.	6.45
8.20	odl.	dol.	6.35
8.35	dol.	Lovran	odl.	6.20
8.45	odl.	dol.	6.10
12 —	dol.	BASKANOVA	odl.	2.50

Brza pruga: Rieka-Opatija-Lovran-Lošinjvelj i natrag.

Svaki poned.	Odl. i Dol.	POSTAJA	Dol. i Odl.	Svaki poned.
7.35	odl.	VRIEKA	dol.	9.20
8.10	dol.	Opatija	odl.	8.45
8.20	odl.	dol.	8.35
8.35	dol.	Lovran	odl.	8.15
8.45	odl.	dol.	8.10
1.25	dol.	LOŠINJVELJ	odl.	3.30

Uvjetno pristanjanje u Malom Lošinja, luka sv. Martin.

Pruga: Baška-Punat-Rijeka.

Svaki Utorak Subotu Nedjelje	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki Poned. Petak Subota
prije podne 3.45	odl.	V Baška	dol.	po podne 6.10
4.46	dol.	Punat	odl.	5 —
5 —	odl.	Rijeka	dol.	4.50
6.46	dol.	odl.	12.55

Uvjetno pristanjanje u Staroj Baški.

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Lovran-Rab i natrag.

Svaki Četvrt Subotu	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki Četvrt Subota
prije podne 7.35	odl.	V Rijeka	dol.	po podne 7.20
8.10	dol.	Opatija	odl.	6.45
8.20	odl.	dol.	6.35
8.35	dol.	Lovran	odl.	6.20
8.40	odl.	dol.	6.10
12.30	dol.	Rab	odl.	2.30

Brza pruga: Rab-Lošinjmalj.

Svako četvrtka tamo i natrag. 4.45 pr. p. odl. RAB dol. 7.30 na večer 8.15 dol. LOŠINJMALI odl. 4 — po podne.

U Malom Lošinja priključak na parobrode brze Pruge Trst-Kotor (S/S „Baron Gautschi“ i „Prinz Hohenlohe“.)

Pruga: Rieka-Opatija-Lovran-Krk-Baska-Rab i natrag.

Svaka srijede	Odl. i Dol.	POSTAJA	Dol. i Odl.	Svako petka
prije podne 10.30	odl.	VRIEKA	dol.	po podne 7.20
11.05	dol.	Opatija	odl.	6.45
11.15	odl.	dol.	6.35
11.35	dol.	Lovran	odl.	6.20
11.40	odl.	dol.	6.10

2 — dol. Krk odl. 3.50

2.10 odl. dol. 3.40

3.80 dol. Baška odl. 2.20

3.85 dol. dol. 2.15

6.25 dol. RAB odl. 12.25

Uvjetno pristanjanje u Puntu i Staroj Baški.

Pruga: Rijeka-Opatija-Rab-Nerezine.

Utorak	Petak	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Srijeda	Subota
prije podne 7.35	prije podne 10.30	odl.	VRIEKA	dol.	po podne 5 —	po podne 4.15
8.10	11.05	dol.	Opatija	odl.	4.25	3.40
8.20	11.15	dol.	odl.	4.15	3.30
9.40	12.55	dol.	Bell	odl.	2.55	2.10
9.50	12.45	odl.	dol.	2.45	2 —
10.40	1.35	dol.	Merag	odl.	1.55	1.10
10.50	1.45	odl.	dol.	1.45	1 —
11.20	2.20	dol.	Krk	odl.	1.15	12.20
11.30	2.25	odl.	dol.	12.55	12.10
1 —	—	dol.	Baskanova	odl.	11.25	—
1.20	—	odl.	dol.	11.15	—
2.20	4.20	dol.	Rab	odl.	9.25	—
3.40	4.45	odl.	dol.	9.15	—
4.05	5.10	dol.	Lun	odl.	8.50	—
4.10	5.20	odl.	dol.	8.40	—
5.20	6.30	dol.	Veli Lošinj	odl.	7.15	9.20
5.30	6.40	odl.	dol.	7.05	9.10
5.40	6.50	dol.	Mali Lošinj*)	odl.	6.55	9 —
5.50	7 —	odl.	dol.	6.45	8.45
6.40	7.40	dol.	NEREZINE	odl.	6 —	8 —

*) Luka Sv. Martin. Uvjetno pristanjanje u Puntu i Loparu. Ravnateljstvo si pridržava pravo — prema okolnostima — promjena plovitbenog reda.